

Dane Podmiotu

Nazwa podmiotu zgłaszającego uwagi		 <p>FORUM DARCZYŃCÓW</p> <p>Forum Darczyńców w Polsce</p>	
Osoba do kontaktu		Julia Kluczyńska	
Adres e-mail		juliak@forumdarczyncow.pl	
<p>Formularz konsultacji społecznych projektu Regulaminu Konkursu w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 Priorytet 2a Dotacje operacyjne na wsparcie budowy początkowych kapitałów żelaznych</p>			
Lp.	Część/rozdz/ podrozd.	Treść uwagi	Uzasadnienie
1.	Uwaga ogólna	<p>1. Proponujemy modyfikację konsultowanego programu w jednym z czterech poniższych kierunków:</p> <p>a) sfinansowania z niego strategii lub kampanii fundraisingowych organizacji pozarządowych, niekoniecznie związanych z budowaniem kapitałów żelaznych. Umożliwiłoby to organizacjom zbudowanie bazy regularnych darczyńców, co mogłyby je istotnie wzmocnić. Co ważne, w przypadku środków pozyskanych na działania statutowe, organizacje mogłyby nimi swobodnie dysponować kierując je tam, gdzie są najbardziej potrzebne (w przeciwieństwie do idei kapitału</p>	<p>Projektowany konkurs ma na celu przygotowanie organizacji pozarządowych do budowania kapitałów żelaznych. Naszym zdaniem, w Polsce idea kapitałów żelaznych rozwija się bardzo powoli nie tylko z powodu braku odpowiedniego przygotowania organizacji społecznych ale przede wszystkim ze względu na brak odpowiednich zachęt dla darczyńców.</p> <p>Postulujemy zatem, aby w pierwszej kolejności został opracowany przemyślany program budowania otoczenia prawnego i podatkowego</p>

	<p>żelaznego, który jest nienaruszalny).</p> <p>b) gdyby jednak utrzymać związek konkursu z tematyką kapitałów żelaznych, to naszym zdaniem powinno się skierować go w pierwszej kolejności do już istniejących funduszy lokalnych. To organizacje, które dzięki wieloletnim wysiłkom i konsekwencji środowisk lokalnych z dużym trudem starają się rozwijać działalność. Dotacja pozwoliłaby im na wzmocnienie kompetencyjne, co mogłoby stanowić ważny punkt do dalszego rozwoju. Stanowiłaby też wyraz uznania za lata ponoszonych trudów w promowaniu idei funduszy lokalnych. Wcześniej jednak NIW powinien zbadać, jakie trudności mają obecnie fundusze lokalne. Dzięki temu proponowane wsparcie mogłoby być bardziej efektywne.</p> <p>c) równolegle do działania wymienionego w punkcie b, należałoby ogłosić konkurs dla organizacji krajowych lub partnerstw organizacji regionalnych na wypracowanie rozwiązań prawnych, organizacyjnych i finansowych, które mogłyby służyć jako przewodniki i instrukcje dla innych organizacji przymierzających się do budowy kapitałów żelaznych, a jednocześnie wprowadzałyby kwestie kapitałów żelaznych do dyskursu publicznego. Dla zapewnienia niezbędnej różnorodności możliwych rozwiązań, liczba operatorów programu, wybranych w konkursie, powinna być nie mniejsza niż trzy.</p> <p>d) na planowany program powinno się przeznaczyć więcej środków, aby mógł przynieść rezultaty i mieć odpowiednią</p>	<p>sprzyjającego budowaniu kapitałów żelaznych. Program określałby, jakie zmiany legislacyjne są potrzebne do upowszechniania kapitałów żelaznych, w szczególności w zakresie zwolnień podatkowych (doświadczenia Francji i Niemiec pokazują, że prawo podatkowe może być bardzo skutecznym narzędziem pobudzania aktywności darczyńców). Program powinien wyjaśniać też, co oznacza zasada nienaruszalności kapitału żelaznego (np. w jakiego typu instrumenty finansowe można je inwestować). Celem programu powinno być stworzenie otoczenia prawnego sprzyjającego budowaniu kapitałów żelaznych. Dzięki temu wszystkie zainteresowane organizacje i ich fundatorzy będą mogli angażować się w kreowanie zmian społecznych bez konieczności finansowego obciążania państwa.</p> <p>Niestety konsultowany program w jego obecnym kształcie przewiduje wsparcie dla wąskiej grupy organizacji i nie rozwiązuje problemu systemowo. Można się zatem obawiać, że darczyńcy będą nadal wykazywali rezerwę wobec planów budowania kapitału żelaznego przez organizacje społeczne, a wydane na program środki nie przyniosą oczekiwanych rezultatów.</p> <p>Mamy również obawy, że w dobrej i stabilnej sytuacji ekonomicznej posiadanie kapitału żelaznego nie pozwoli na wygenerowanie odpowiednich środków wystarczających na rozwijanie działalności statutowej (przy obecnych</p>
--	---	--

		<p>skalę oddziaływania. Wnioski może złożyć liczna grupa organizacji. Przy założeniu, że w 2019 r. zostanie przyznanych tylko 16 dotacji (wynika to ze wskaźników zawartych w programie PROO, str. 54 i 64 PROO), a wnioski złożyłoby 1000 organizacji, oznacza to, że dofinansowanie otrzyma mniej niż 2% składających wnioski.</p>	<p>stopach procentowych zwrot z zainwestowanych środków byłby niższy niż poziom inflacji). Wynika to z tego, że zgodnie z definicją zawartą w Regulaminie kapitał żelazny jest „nienaruszalny”, co oznacza to, że może być inwestowany wyłącznie w bezpieczne instrumenty finansowe czyli lokaty i obligacje skarbowe.</p> <p>Stoimy na stanowisku, że powinna zostać podjęta pogłębiona dyskusja w środowisku organizacji społecznych o tym, co oznacza „nienaruszalność kapitału”. Efektem dyskusji byłoby przyjęcie definicji kapitału żelaznego odpowiadającej polskim uwarunkowaniom i tradycjom.</p>
2.	Pkt 4, ppkt 2, str. 7	<p>Widzimy poważne ryzyko, że przy obecnych zapisach regulaminu organizacje niepotrzebnie powielą swoją pracę - będą indywidualnie zlecać opracowanie tych dokumentów kancelariom prawnym.</p>	<p>Nie wiadomo, jak wysokie kapitały będą planowały tworzyć organizacje. Zakładając jednak, że wiele z nich stworzy kapitały do wysokości 1 miliona złotych, to stoimy na stanowisku, że powinno się opracować wzory dokumentacji administracyjnej dla tego typu inicjatyw. Naszym zdaniem pakiet odpowiednich dokumentów powinien powstać pod auspicjami NIW ale przy udziale szerokiego grona interesariuszy. Organizacje mogłyby je bezpłatnie wykorzystywać i przy wykorzystaniu własnych zasobów i przy niewielkich kosztach będą mogły dopasować je do swojej organizacji i je wdrożyć. Dzięki temu środki publiczne zostałyby wykorzystane efektywnie. Przykładem takich wzorów dokumentów funkcjonujących w</p>

			Wielkiej Brytanii w innym obszarze jest tzw. Lambert Toolkit: zbiór wzorów dokumentów niezbędnych do rozpoczęcia współpracy między uczelniami a biznesem.
3.	Pkt 4, ppkt 3, str. 7	Powstaje pytanie, czy zasadne jest finansowanie ze środków publicznych opracowania strategii inwestowania, skoro dla organizacji posiadającej kapitał żelazny dostępne będą tylko instrumenty finansowe o niskim ryzyku, a zatem lokaty i obligacje skarbowe.	Biorąc pod uwagę, że regulamin definiuje kapitał żelazny jako „nienaruszalne środki finansowe zgromadzone przez organizację(..)”, oznacza to, że może być inwestowany wyłącznie w bezpieczne instrumenty finansowe czyli lokaty i obligacje skarbowe.
4.	Pkt 4, ppkt 1-3, str. 7	Działania opisane w punkcie 4 podpunkt 1-4 będą polegały na zakupie usług od podmiotów zewnętrznych. Istnieje ryzyko, że nie przełożą się na podwyższenie kompetencji członków zespołów ani na trwałe wzmocnienie zasobów operacyjnych organizacji.	
5.	Pkt 9.2, str. 12	Wzór wniosku powinien być załączony do konsultowanego regulaminu.	
6.	Pkt 11.1, str. 14	Uważamy, że kryteria merytoryczne oceny wniosków są nieprecyzyjne. Zawierają przykłady nie odnoszące się do ocenianej kwestii. Przykładowo kryterium nr 2 na str. 15 dotyczy jakości zaplanowanych działań a przedstawione w tym samym punkcie przykłady stanowią tylko listę działań i nie odnoszą się do problemu ich jakości. Nie wiadomo zatem, czy	

		<p>ekspert oceniający ma oceniać jakość działań czy ich kompletność.</p> <p>Cały punkt dotyczący kryteriów merytorycznej oceny powinien zostać istotnie przereklamowany przez projektodawcę, ponieważ obecnie jest niezrozumiały. Jego interpretacja będzie trudna zarówno dla organizacji startujących w konkursie jak i dla ekspertów oceniających wnioski.</p>	
7.	Pkt 9.2 str.12 i pkt 11,1 str. 15 – kwestia wskaźników i rezultatów	<p>Nie wiadomo, jak powinno się określić wskaźniki rezultaty i metody ich pomiaru przy projektach, które w znacznej mierze będą polegać na opracowaniu dokumentów i budowaniu partnerstw. Wydaje się, że wskaźniki będą bardzo podstawowe (typu: liczba powstałych dokumentów i liczba odbytych spotkań). Powstaje jednak wątpliwość, czy i jak można we wskaźnikach odzwierciedlić jakość prowadzonych działań i ich efektywność. Warto, aby inicjator konkurs zaproponował przemyślane wskaźniki, które mogłyby wykorzystać wnioskujące organizacje. Dzięki temu, łatwiejsza będzie ocena wniosków przez ekspertów. Przy obecnych zapisach regulaminu, każdy z wniosków będzie zawierał inne wskaźniki, trudne do zweryfikowania zarówno na etapie oceny wniosku jak i jego rozliczenia.</p> <p>Ponadto, regulamin obecnie nie nakłada żadnych wskaźników ani zapisów motywujących organizację do zebrania kapitału.</p>	<p>Zgodnie z regulaminem samo przygotowanie dokumentacji wystarczy do rozliczenia uzyskania dotacji. W praktyce oznacza to, że po realizacji projektu (po wydaniu środków na dokumentację i przygotowanie) organizacja może zrezygnować z budowy kapitału żelaznego bez żadnych konsekwencji. Wydane środki publiczne zostałyby w ten sposób zmarnowane. Naszym zdaniem powinno dodać się odpowiednie zapisy, który narzucałyby aplikującym osiągnięcie wymiernych efektów.</p> <p>Proponujemy dwa rozwiązania:</p> <p>a) można wprowadzić konstrukcję: grant – sukces – nagroda (nagrodą mogłaby być kolejna dotacja od NIW stanowiąca określony procent zebranych środków). W przypadku porażki organizacja mogłaby otrzymać np. pakiet doradztwa (aby nie zostawiać organizacji z porażką ale przeanalizować błędy i poszukać rozwiązań).</p>

			<p>b) Powinno się w przemyślany sposób rozbudować monitoring post-projektowym obejmujący analizę nie tylko wskaźników zawartych we wniosku i dotyczących wydania środków uzyskanych z NIW ale też długofalowych efektów działań organizacji. Dzięki temu NIW pozna wpływ społeczny całego programu.</p>
8.	Pkt 11.2, ppkt 3, str. 16	<p>Powstaje również pytania o to, kto będzie oceniał wnioski – czy NIW zrekrutuje odpowiednio liczną grupę ekspertów, która będzie miała wykraczającą wiedze w tematyce budowania kapitałów żelaznych.</p> <p>Grupę ekspertów do tego konkursu powinno się stworzyć na długo przed jego ogłoszeniem.</p>	<p>Jest to istotny problem, ponieważ w Polsce jest niewiele osób, które mają wiedzę o kapitałach żelaznych (osób mających praktyczne doświadczenie w budowaniu kapitału jest jeszcze mniej). Ponadto jest ryzyko, że osoby mające taką wiedzę lub doświadczenie nie będą mogły oceniać wniosków, ponieważ organizacje, z którymi są związani, będą składały wnioski lub będą świadczyć usługi organizacjom, które uzyskają dofinansowanie.</p>
9.	Pkt 12.3, ppkt 2, str. 17	<p>Postulujemy, aby w regulaminie zostało wyjaśnione, na jakiej podstawie Dyrektor „zaprasza” ekspertów do udziału w panelu ekspertów.</p>	
10.	Pkt 12.3, ppkt 6, str. 18	<p>Regulamin nie zawiera dobrze przemyślanej procedury ustalania listy rankingowej przez panel ekspertów. W panelu ma uczestniczyć minimum 1/5 ekspertów oceniających wnioski, a więc zdecydowana mniejszość tych, którzy wnioski</p>	

		<p>oceniali. W dyskusji, a także w przypadku głosowania, eksperci uczestniczący w panelu mają wypowiadać się lub głosować w odniesieniu do wniosków, których nie znają. Nie wiadomo, co stanie się z punktacją poszczególnych wniosków po ostatecznej decyzji panelu 1/5 ekspertów (czy będzie miała znaczenie?). Postulujemy również, aby w panelu ekspertów uczestniczyły tylko osoby, które oceniały wnioski w pierwszym etapie i znają ich treść.</p>	
11.	Pkt 13, ppkt 7, str. 20	<p>Zgodnie z regulaminem „Umowa i pozostałe dokumenty związane z realizacją zadania publicznego stają się informacją publiczną”.</p> <p>Powinno się doprecyzować, co oznacza “pozostałe dokumenty związane z realizacją zadania”.</p>	
12.	Pkt 15.1, str. 21	<p>Wzór sprawozdania z realizacji projektu oraz ankieta z monitorowania programu powinny być załączone do konsultowanego regulaminu.</p>	
14.	Pkt 19 ust. 1, str. 25	<p>W punkcie 19 ust 1. regulaminu zapisane, że „NIW zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w Regulaminie w trakcie trwania Konkursu, z wyjątkiem zmian skutkujących nierównym traktowaniem Wnioskodawców, chyba że konieczność wprowadzenia tych zmian wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa”.</p> <p>Takie zapisy oznaczają, że NIW zakłada możliwość zmiany regulaminu konkursu w trakcie jego trwania.</p>	<p>Zmiana regulaminu konkursu w trakcie jego trwania jest sprzeczna z zasadą przejrzystości, równego dostępu i partnerstwa (poszanowania praw stron). Przystępujący do konkursu powinni wiedzieć czego się mogą spodziewać i nie być zaskakiwani zmianami. Reguły konkursu powinny być znane od początku, powinny być zawarte w regulaminie konkursu i powinny obowiązywać obie strony. Zmiany w regulaminie mogą być wprowadzane wyłącznie w wyjątkowych, nadzwyczajnych</p>

			sytuacjach – i rozporządzenie powinno te sytuacje jasno określać.
--	--	--	---